

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Milana Kamlacha a JUDr. Petra Průchy v právní věci žalobkyně: **V. S.,** proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení,** se sídlem Křížová 25, Praha 5, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 17. 3. 2010 č. X, v řízení o kasační stížnosti žalované proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 10. 3. 2011, č. j. 41 Ad 4/2010 - 25,

takto:

Rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 10. 3. 2011, č. j. 41 Ad 4/2010 - 25 **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

Žalovaná (dále též „stěžovatelka“) podala včas kasační stížnost proti shora citovanému rozsudku Krajského soudu v Praze, jímž bylo její rozhodnutí zrušeno a věc jí byla vrácena k dalšímu řízení.

Z napadeného rozsudku vyplývá, že rozhodnutím citovaným v záhlaví žalovaná zamítla námitky žalobkyně a potvrdila rozhodnutí ze dne 15. 1. 2010 č. X, kterým byl žalobkyni odňat invalidní důchod podle § 56 odst. 1 písm. a) a § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění. Toto rozhodnutí napadla žalobkyně žalobou s námitkou, že nebyl řádně zkoumán její zdravotní stav a v rámci řízení o námitkách nebyla vůbec kontaktována ani vyšetřena posudkovým lékařem. Krajský soud z důvodové zprávy k zákonu č. 479/2008 Sb. dovodil, že cílem je vést námitkové správní řízení ve věcech důchodového pojištění tak, aby byla zachována veškerá práva, která se běžně dostávají účastníkům řízení o řádném opravném prostředku. Tento požadavek plyne z § 88 odst. 8 zákona č. 582/1991 Sb. o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění

pozdějších předpisů, který stanoví, že na řízení o námitkách se vztahuje zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, s výjimkami, které jsou v tomto ustanovení uvedeny. Ze správního spisu plyne, že dne 15. 1. 2010 žalovaná rozhodla, že se žalobkyni od 14. 2. 2010 odnímá invalidní důchod podle § 56 odst. 1 písm. a) a § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., protože podle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení Nymburk ze dne 15. 12. 2009 žalobkyně již není invalidní, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu její pracovní schopnost poklesla pouze o 20 %. Proti tomuto rozhodnutí žalobkyně podala námitky, které blíže nekonkretizovala. Žalovaná pak vyžádala posudek o invaliditě, který dne 10. 3. 2010 vyhotovila lékařka lékařské posudkové služby, oddělení námitkové a odvolací agendy. Podkladem pro vyhotovení tohoto posudku byla shromážděná zdravotní dokumentace, žalobkyně vyšetřena nebyla. Podle tohoto posudku žalobkyně není invalidní, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu její pracovní schopnost poklesla pouze o 20 %. S odkazem na tento posudek vydala žalovaná žalobou napadené rozhodnutí, jímž námitky zamítla a rozhodnutí ze dne 15. 1. 2010 potvrdila. Ze správního spisu je patrno, že prvním úkonem, který žalovaná vůči žalobkyni v řízení o námitkách učinila, bylo oznámení rozhodnutí. Takový postup je běžně správními soudy vnímán jako závažné porušení procesních práv účastníka, neboť účastník je vyloučen z možnosti vyjádřit se před vydáním rozhodnutí k jeho podkladu ve smyslu § 36 odst. 3 správního řádu. Toto ustanovení zakotvuje jedno ze základních práv ve správním řízení vyplývající z čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod. Smyslem je, aby správní rozhodnutí skutečně vycházelo ze spolehlivě zjištěného stavu věci. Jelikož v řízení o námitkách byl podkladem pro rozhodnutí žalované o námitkách nově vyhotovený posudek o invaliditě, bylo povinností žalované seznámit žalobkyni s tímto posudkem ještě předtím, než vydala rozhodnutí, a dát jí tak možnost se k němu vyjádřit. S ohledem na toto zkrácení procesních práv žalobkyně ve smyslu § 36 odst. 3 správního řádu, které mohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé, krajský soud podle § 76 odst. 1 písm. c) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), zrušil napadené rozhodnutí, aniž nařizoval jednání a věc vrátil žalované k dalšímu řízení.

Stěžovatelka opřela kasační stížnost o § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tedy o tvrzenou nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení.

Stěžovatelka uvedla, že s právním názorem krajského soudu, podle něhož došlo při jejím rozhodování ke zkrácení procesních práv žalobkyně, nelze souhlasit, neboť krajský soud pominul § 85a odst. 1 zákona č. 582/1991 Sb., podle něhož v řízení ve věcech důchodového pojištění se nepoužije ustanovení správního řádu o vyjádření účastníků k podkladům rozhodnutí (s poznámkou pod čarou odkazující na § 36 odst. 3 správního řádu).

Stěžovatelka navrhla, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

Vyjádření ke kasační stížnosti nebylo podáno.

Nejvyšší správní soud, vázán rozsahem a důvody kasační stížnosti, když nenalezl vady, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti, posoudil kasační stížnost jako důvodnou.

Z hlediska systematiky zákona č. 582/1991 Sb. se § 85a odst. 1 formulací „v řízení ve věcech důchodového pojištění“ vztahuje i na řízení o námitkách, které je jinak uceleně upraveno v § 88 tohoto zákona. V § 88 je stanoveno, že na řízení o námitkách se vztahuje správní řád s výjimkami, které jsou taxativně uvedeny v odstavci 8 tohoto ustanovení. Lze tedy dovodit, že výjimky z aplikace správního řádu uvedené v § 88 odst. 8 zákona č. 582/1991 Sb. se vztahují pouze na řízení o námitkách, kdežto výjimka z aplikace § 36 odst. 3 správního řádu, uvedená v § 85a odst. 1, se vztahuje jak na řízení o přiznání dávky důchodového pojištění, tak na řízení o námitkách. V projednávané věci tedy stěžovatelka postupovala v souladu se zákonem, jestliže v řízení o námitkách neaplikovala § 36 odst. 3 správního řádu.

Krajský soud v projednávané věci vyšel z odlišného právního názoru; Nejvyšší správní soud proto jeho rozhodnutí zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 s. ř. s.). Krajský soud je v dalším řízení vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu. V novém rozhodnutí rozhodne krajský soud i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 1. června 2011

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu